

Asociace
pro mezinárodní
otázky
Association
for International
Affairs

Newsletter

Americký program

06/2009

Měsíčník o Americe

V tomto vydání najdete

Státní převrat v Hondurasu

Blížící se volby do Sněmovny poslanců v Mexiku

Kuba a členství v OAS

Krise diplomatických vztahů mezi Bolívií a Peru

Brazílie půjčí Mezinárodnímu měnovému fondu 10 miliard dolarů

Zpravodajství

Argentina

Konec éry K.?

Poslední červnový víkend proběhly v Argentině ostře sledované předčasné volby do kongresu svolané prezidentkou Cristinou Kirchnerovou. Opoziční strana *Unión-PRO*, již vede Francisco de Narvaez, získala ve volbách 34,51% hlasů. Zbytek hlasů připadl koalici *Frente para la Victoria*, v jejímž čele stojí bývalý prezident Néstor Kirchner a ke které patří i prezidentka. Celkově sice vítězná koalice uspěla ve 12 krajích, v pěti nejdůležitějších, včetně hlavního města, ale musela čelit prohře. I přes tento relativní volební neúspěch byla odmítnuta jakákoli změna složení současné argentinské vlády. Vzhledem k tomu, že se obměnila jen polovina kongresu, vládě stále zůstává dostatečná podpora.

Objevují se hlasy, že v Argentině postupně končí „éra K“, jak je označováno období kirchnerismu, neboli politického vlivu manželů Kirchnerových. Samotná prezidentka má moc stále ve svých rukou, začíná se již ale spekulovat, kdo by mohl být dalším kandidátem na prezidentský post ve volbách za dva roky.

Rozhodujícím obdobím pro koalici *Frente para la Victoria* bude následující půlrok, během něhož se bude vláda pokoušet získat voliče zpět na svou stranu a s největší pravděpodobností budou vyhlášeny další volby.

Bolívie

Krise diplomatických vztahů mezi Bolívií a Peru

Krise diplomatických vztahů mezi oběma zeměmi, která se ohlásila již v dubnu 2009, kdy Morales kritizoval Limu za uzavření smlouvy o volném obchodu se Spojenými státy, a pokračovala v květnu rozhořčením bolivijské vlády nad udělením politického azylu osobám stíhaným v Bolívii, se ještě prohloubila v červnu následkem reakce Moralese na střet policie a indiánských povstalců 5. června u vesnice Bagua. Morales, který přístup peruánské vlády k indiánské populaci a její řešení povstání tvrdě kritizoval, byl obviněn svým peruánským protějškem z vměšování se do vnitřních záležitostí Peru a z podporování povstalců.

16. června pak Peru odvolalo z La Paz svého ambasadora Fernando Dohas na protest proti Moralesovu prohlášení, ve kterém bolivijský prezident označil přístup peruánské vlády k indiánské populaci za genocidu s účelem privatizovat tropické lesy Peru a rozprodat je nadnárodním společností.

Odvolání ambasadora je dalším stupněm v eskalaci napětí, které v posledních dvou měsících charakterizuje vztahy těchto zemí. Jedná se o překvapivý zvrat s ohledem na dřívější úzkou spolupráci Bolívie a Peru. Bolivijský tisk naproti tomu komentuje postupné sblížování Bolívie a Chile - zemí, jejichž minulé vztahy jsou naopak poznamenány řadou konfliktů.

Bolívie chce modernizovat výbavu armády nákupem ruských zbraní

Na konci června se Bolívie obrátila na Rusko s žádostí o pomoc s modernizací své armády. Prioritními artikly, jež by Bolívie od Ruska měla dostat, pokud budou vyjednávání mezi Moralesem a ruským ambasadorem Leonidem Golubevem podpořena i oficiální žádostí bolivijské vlády, jsou zbraně a logistické vybavení. Rozhodnutí obrátit se na Rusko s žádostí o zajištění částečné modernizace armády přichází v kontextu vzájemného sblížování obou zemí, podpořeném v Moskvě v únoru 2009 podpisem smlouvy o vzájemné spolupráci v oblasti energetiky a obrany prezidenty obou zemí. V porovnání s jeho předchůdci Morales výrazně mění orientaci země, kdy se strategickým partnerem místo Spojených států postupně stává Rusko, jehož pozice se v Bolívii až do příchodu Moralese omezovala na zemědělskou spolupráci. Rusko rovněž oznámilo zájem prohloubit spolupráci i v oblasti těžby a průmyslu. Konkrétně se jedná o zájem podílet se na těžbě lithia a soli v Uyuni. Navíc se dle Golubeva jedná i o prohloubení působení ruské společnosti Gazprom, jež uzavřela s Bolívií předběžnou dohodu o svém působení až do roku 2030. Otázkou však zůstává, zda by se tyto smlouvy uskutečnily i v případě, že Morales nebude zvolen v prosincových prezidentských volbách. Golubev zároveň ohlásil historicky první návštěvu ruského prezidenta v Bolívii. Medveděv by měl Bolívii navštívit v říjnu 2010.

Brazílie

Brazílie půjčí Mezinárodnímu měnovému fondu 10 miliard dolarů

Brazilský ministr financí Guido Mantega prohlásil, že Brazílie spolu s Ruskem plánuje koupit od MMF dluhopisy v celkové hodnotě 20 miliard amerických dolarů s cílem diverzifikace portfolia zahraničních rezerv. Tato iniciativa je výsledkem společného postupu Brazílie, Ruska, Indie a Číny (tzv. BRIC) a má přispět ke stabilitě na mezinárodních finančních trzích. Čtyři výše zmíněné země totiž stále méně důvěřují dolaru jako výhradní rezervní měně pro světovou ekonomiku a uvažují o vytvoření nové nadnárodní měny, která by jej v této roli zastoupila. Obavy mohou být považovány za opodstatněné, zvláště vezmeme-li potaz rekordní propad cen amerických dluhopisů – zatím největší od roku 1978. Důvodem je rychle narůstající americký státní dluh činící zemi značně finančně závislou na zahraničních investorech.

Na skutečnosti, že Brazílie jako dřívější příjemce mezinárodních půjček nyní sama půjčuje Mezinárodnímu fondu miliardy dolarů, lze jasně demonstrovat její ekonomický vzestup a potenciál, který bude do příštích let nepochybně sílit. I když Brazílie vstoupila v červnu do recese, nepůjde podle ekonomů o stav dlouhodobý.

Guatemala

Soudnictví a propuštění údajných členů „Los Zetas“

Soudce první instance v Guatemale propustil na kauci 615 dolarů za osobu čtyři údajné členy drogového kartelu „Los Zetas“ poté, co je teprve v březnu zadržely bezpečnostní složky státu. Možní členové „Los Zetas“ se účastnili přestřelky s policií a byli obviněni mezi jinými přestupky i za neoprávněný převoz zbraní.

Guatemalský prezident, Álvaro Colom, vyjádřil nespokojenost s osvobozením obviněných a zdůraznil potřebu posílení právního státu. Podle humanitárních aktivistů, mezi které patří například i Eduardo de León z Nadace Rigoberty Menchú, je rozsudek unáhlený, a ukazuje tak na nedokonalosti v právním systému Guatemaly.

„Los Zetas“ jsou považováni za nejsilnější kartel v Mexickém zálivu. V době vzniku – v devadesátých letech – pocházeli jeho zakladatelé z elitních složek mexické armády. Také v současnosti provádějí obdobný speciální výcvik svých členů. „Los Zetas“ čítají aktuálně kolem 500 základních členů, ke kterým se řadí stovky dalších po celém Mexiku.

Honduras

Státní převrat v Hondurasu

V neděli 28. června v časných ranních hodinách proběhl v Hondurasu puč. Státní převrat byl zinscenován vojáky, kteří zatkli prezidenta Manuela Zelayu a deportovali ho do Kostariky. Armáda dosadila do čela Hondurasu nového prezidenta Roberta Michelettiho.

Byl to vůbec první vojenský převrat ve Střední Americe od skončení studené války. K únosu došlo před referendem, ve kterém se prezident snažil získat souhlas ke změnám ústavy umožňujícím jeho setrvání v úřadu i po vypršení nynějšího mandátu (podle stávající ústavy by měl vypršet 27. ledna příštího roku). Otázka referenda vyvolala v zemi značnou kontroverzi. Opozice se proti němu postavila s argumentem, že prezident směřuje Honduras do tábora levicových režimů v Latinské Americe a zavádí autoritativní režim. Armádní velení odepřelo prezidentovi podporu při lidovém hlasování, a bylo jím vzápětí odvoláno. V reakci na prezidentův akt ale Nejvyšší soud přijal rozhodnutí nařizující obnovení velení. Prezident soud neuposlechl. Záhy tak došlo k vojenskému převratu následovanému nepokoji v zemi.

Organizace amerických států uspořádala 1. července mimořádnou schůzi, ze které vyšla rezoluce odsuzující převrat v zemi a požadující co nejrychlejší návrat prezidenta do úřadu. Organizace, která má ve svých stanovách podporu demokracie na americkém kontinentu, pohrozila, že v případě neuposlechnutí její rezoluce, bude Honduras z organizace vyloučen. Nová vláda v Hondurasu rezoluci nerespektovala. Vláda v čele s Michelettim naopak rozhodla o vystoupení země z Organizace amerických států. Toto rozhodnutí však bylo považováno za neplatné a země byla vyloučena na základě nesplnění ultimáta.

Ke krizi v Hondurasu se vyjádřila i OSN. Generální tajemník OSN požaduje obnovení demokracie ve státu a návrat Manuela Zelaya do prezidentského úřadu. Na zasedání z 30. června odsoudilo Valné shromáždění OSN honduraský puč a v rezoluci nazývá převrat přerušením demokratického a institucionálního pořádku v zemi.

Státy na americkém kontinentu odmítají uznat jakoukoli vládu, ve které by nebyl násilím odstavený prezident. Hlasitými kritiky puče na půdě Valného shromáždění byly zejména Venezuela, Bolívie, Mexiko, Brazílie a USA. Americký prezident Obama označil převrat za nelegální a uvedl, že hlavou této latinskoamerické země zůstává pro Washington i nadále Manuel Zelaya. Obama dodal, že bude spolu s Organizací amerických států usilovat o obnovení vlády svrženého prezidenta. "Byl by to hrůzný precedent, pokud by honduraský převrat nebyl odražen a svržený prezident Zelaya nebyl znovu uveden do úřadu," řekl Obama.

Vývoj dalších událostí bude záležet na pozici nové vlády v Hondurasu. Pokud si bude stát za vojenským pučem jako legitimním prostředkem, může se země ocitnout v úplné izolaci a vnitropolitické krizi, která by měla s největší pravděpodobností ničující následky pro tuto chudou středoamerickou zemi.

Kolumbie

Vydávání kolumbijských občanů před soudy v USA

Rozhodnutí kolumbijského Vrchního soudu o tom, že obviněný nesmí být vydán před americkou justici, pokud nesplnil výkon trestu jemu uložený v Kolumbii, se stalo předmětem obav USA z dalšího fungování „úspěšné“ spolupráce s touto jihoamerickou zemí. Kolumbijský ministr vnitra Fabio Valencia navrhl v souvislosti s výrokem Vrchního soudu možnost jednat o nové bilaterální dohodě.

Podstatným faktem je to, že mezi oběma zeměmi neexistuje ratifikovaný protokol o extradicí. Vydávání osob před soudy v USA funguje na administrativní bázi (rozhodnutí prezidenta) již od roku 1984. K dnešnímu datu bylo vydáno před soudy v USA 1 112 Kolumbijců, z toho 883 za vlády prezidenta Uribeho. Poslední skupinou vydaných kolumbijských občanů před americké soudy bylo 14 velitelů demobilizovaných paramilitárních jednotek *Autodefensas Unidas de Colombia* (AUC) v březnu 2008, odůvodněné jejich nespouprací se státními autoritami při doznání se ke spáchaným trestným činům. Tento krok prezidenta Uribeho byl nečekaný a znamenal přerušování soudních procesů, a tedy i beztrestnost pro tyto velitele v Kolumbii.

Nešťastný osud „Ley de víctimas“

V rámci několika dnů se *Ley de víctimas* stal neplatným papírem v archivu kolumbijského Kongresu. Zákon byl potopen na žádost vlády v conciliačním řízení mezi oběma komorami Kongresu, a to ze dvou důvodů: za prvé kvůli vysokým finančním požadavkům, jež by integrální reparace představovala pro státní pokladnu, která i tak čelí problémům; a za druhé kvůli tomu, že projekt představuje ohrožení prezidentovy politiky demokratické bezpečnosti, protože přistupuje k ozbrojeným složkám státu jako k teroristům. Projekt schválený 16. června v Poslanecké sněmovně byl tedy hned dva dny poté založen.

Ley de víctimas má za sebou dlouhou historii. Projekt předložili Juan Fernando Cristo a Guillermo Rivera z Liberální strany již v roce 2007 s cílem vyplnit mezery v existující legislativě vůči obětem násilí. Toto téma se poprvé objevilo v *Ley de Justicia y Paz* (Ley 975/2005), kde byla obětem demobilizovaných paramilitárních jednotek *Autodefensas Unidas de Colombia* přislíbena administrativní a ekonomická reparace. Komplikace s aplikací tohoto opatření pak vedla ke schválení zákona o administrativní reparaci (Ley 1290/2008). Absence integrálních reparací a uznání a garance práv obětí byla motivem k předložení *Ley de víctimas*. Již od počátku však tato předloha narážela na nesouhlas vlády – nejen kvůli nákladům, jež by s sebou tento zákon přinášel, ale rovněž kvůli tomu, že předloha měla za cíl odškodnit nejen oběti násilí páchaného nelegálními ozbrojenými skupinami, ale rovněž násilí páchaného ozbrojenými silami státu. Schválení předlohy komplikovala rovněž nedisciplinovanost poslanců, a bylo proto v prosinci 2008 odloženo.

Předloha pro jednání v následujícím období však prošla výraznými změnami: z nároku na reparaci byly vyloučeny oběti násilí páchaného státními silami, uznání statusu oběti mělo nově záviset na

rozhodnutí soudu, reparace byly definovány ne jako povinnost státu, ale jako výraz solidarity a rovněž humanitární asistence byla kvalifikována jako část odškodnění. Předloha v tomto znění byla kritizována jak ze strany obětí, tak ze strany mnoha nevládních organizací, včetně *Amnesty International*, jako diskriminační (vůči obětem státního násilí). Archivace projektu však pohřbila naděje na modifikaci a konečnou reparaci obětí.

Kuba

Kuba a členství v OAS

Během jednání OAS (Organizace amerických států) počátkem června byla odhlasována rezoluce, která formálně ukončila suspenzi členství Kuby. Členství Kuby bylo pozastaveno v roce 1962. Její návrat do OAS byl dlouhodobě podporován zeměmi Latinské Ameriky, proti se stavěly pouze USA. Jejich žádost, aby Kuba nejprve splnila podmínky spojené s dodržováním lidských práv a jiných základních svobod, nebyla tentokrát vyslyšena. Americká ministryně zahraničí Hillary Clinton ale i přesto označila výsledek zasedání za úspěšný. Přesto Kuba oznámila, že návrat do OAS neplánuje. Hlavním důvodem jsou její dlouhodobě neshody se Spojenými státy.

Mexiko

Blížící se volby do Sněmovny poslanců

5. července se v Mexiku uskuteční volby do dolní komory Kongresu – Sněmovny poslanců. Občané budou volit celkem 500 poslanců s tříletým mandátem. Kombinovaný volební systém přináší možnost přímé volby 300 poslanců. Zbýlých 200 bude delegováno na principu poměrného zastoupení. Současné složení dolní komory, ve kterém má vládnoucí strana PAN (*Partido Acción Nacional*) nejvíce křesel, by se mělo podle předvolebních průzkumů výrazně změnit. Podle jejich výsledků by se nejsilnější stranou měla stát PRI (*Partido Revolucionario Institucional*). Naplnění předvolebních prognóz by znamenalo návrat strany, která v Mexiku vládla od roku 1929 do roku 2000, zpět do popředí mexické politiky. Výzkumy veřejného mínění odhadují zisk PRI na 35%, vládnoucí PAN by se měla pohybovat na hranici 30% a opoziční levicová strana PRD (*Partido de la Revolución Democrática*) zaznamená pravděpodobně prudký pokles z 25%, které získala v minulých volbách, na přibližných 15%. Očekávané vítězství PRI by pro prezidenta Calderona a jeho stranu PAN znamenalo ještě větší závislost na hlasech této strany. Aktuální složité úkoly jako řešení ekonomické krize a konfliktu mezi drogovými kartely vyžadují silnou parlamentní podporu prezidenta, což jen by jen dále zvýšilo význam PRI. Podle analytiků je navíc více než pravděpodobné, že kandidát PRI půjde do nejbližších prezidentských voleb, plánovaných na léto 2012, jako jasný favorit. Poslední ze tří hlavních politických stran, PRD, prochází hlubokou vnitřní krizí charakterizovanou i rozkoem s frakcí jejího někdejšího prezidentského kandidáta

A.M. Lópeze Obradora, jehož vyloučení ze strany je očekáváno po volbách. Volební zisky PRD tedy pravděpodobně výrazně oslabí. Ani třetí místo pro ni nakonec není jisté. Mohla by jej úspěšně atakovat PVEM (*Partido Verde de México*). Volby se budou s největší pravděpodobností vyznačovat nízkou volební účastí. Průzkumy zatím hovoří o 40%.

OECD prognózuje propad mexické ekonomiky o 8%

Podle ekonomických prognóz OECD zveřejňovaných v tradiční publikaci *OECD Economic Outlook* by se měl propad mexické ekonomiky v roce 2009 pohybovat kolem 8% HDP. Důvody, které vedly k úpravě původních optimističtějších odhadů, byly podle OECD zejména epidemie prasečí chřipky (virus H1N1), která způsobila dočasné pozastavení výroby v mnohých oblastech země, ale také problémy v automobilovém průmyslu. Negativní ekonomický vývoj je předpokládán pro celý tento rok. Pro rok 2010 ale již prognózy vyznívají pozitivněji – předpokládán je růst kolem 2,8% HDP. Ekonomická krize by se v Mexiku měla projevit zejména neustálým nárůstem nezaměstnanosti. Ta dosáhla v květnu 2009 5,3%, což je nejvíce od roku 1996. Do roku 2010 by ale nezaměstnanost měla ještě narůst, přiblížit by se měla k 6,9%, což je ale stále méně než v USA (9,5% v červnu).

Půjčka 600 mil. USD na rozvojové programy

Mexiko získalo půjčku ve výši 600 mil. USD od BID (*Banco Interamericano de Desarrollo*), která je součástí širšího půjčkového plánu, v rámci kterého by měla země celkově získat až 2 mld. USD. Cílem aktuální půjčky je financování projektu *Oportunidades*, jehož náplní je ulehčení dostupnosti vzdělání a zdravotních služeb pro nejchudší skupiny obyvatelstva. Program se podobá projektům v jiných zemích regionu a finančně vypomáhá rodičům, jejichž děti by tak měly mít možnost navštěvovat vzdělávací zařízení a využívat preventivních zdravotnických služeb. Finanční prostředky budou aktuálně zaměřené na výživu a stravovací program, zejména z důvodu rostoucí obezity a nadváhy u mladých Mexičanů z této společenské vrstvy.

Nikaragua

Pozastavenú finančnú pomoc od USA nahradí Venezuela

Americký prezident Barack Obama pozastavil finančnú pomoc Nikaragae z dôvodu neobjasnených okolností municipálnych volieb z jesene minulého roku, pri ktorých existuje podozrenie z volebného podvodu v prospech vládnucej sandinistickej strany. USA mali v tomto roku poskytnúť 62 mil. USD na projekty infraštruktúry a rozvoja vidieka, ale z rozhodnutia Obamu boli tieto fondy pozastavené. Rozvojový program *Cuenta Reto del Milenio* totiž vo svojom štatúte hovorí o tom, že finančné prostriedky môžu byť poskytnuté len krajine, v ktorej sú konané slobodné voľby. Americký veľvyslanec v Manague Robert Callahan vyhlásil, že príčinou rozhodnutia USA sú dosiaľ

neobjasnené podozrenia z podvodu v spomínaných municipálnych voľbách roku 2008. Podľa neho k podvodu došlo pred, počas i po voľbách. Nikaragujský prezident Ortega tieto obvinenia odmietol a pohrozil vyhostením veľvyslanca z krajiny. Na pozastavenie americkej pomoci však promptne zareagoval venezuelský prezident Hugo Chávez, ktorý oznámil uvoľnenie 50 mil. USD prostredníctvom programov iniciatívy ALBA.

Spojené štáty americké

Senátní volby v Minnesotě rozhodnuty

Po téměř osmi měsících od listopadových voleb se druhým senátorem za Minnesotu stal demokratický kandidát, bývalý televizní komik, Al Franken. Jeho vítězství potvrdil minnesotský nejvyšší soud v rozsudku, kterým mu přiřkl vítězství o zhruba 300 hlasů z celkového počtu téměř 3 milionů. Soudní spor byl vyvolán Frankenovým soupeřem, nyní již bývalým republikánským senátorem za Minnesotu, Normem Colemanem, který zpochybnil platnost dřívějších těsných výsledků. Frankenovo vítězství má celonárodní význam, neboť díky němu kontrolují demokraté 60 hlasů v Senátu USA (58 demokratických senátorů + 2 nezávislí, kteří s demokraty pravidelně hlasují), což jim teoreticky umožňuje přehlasovat republikánské pokusy o filibuster, tj. o tzv. „nekonečnou rozpravu“. Situaci ovšem vládnoucí straně komplikuje vnitrostranická nedisciplinovanost i zdravotní potíže některých členů Demokratické strany, zejména Edwarda Kennedyho za stát Massachusetts zápasícího s rakovinou mozku.

Zákon o čisté energii prošel Sněmovnou

Sněmovna reprezentantů schválila těsným rozdílem *American Clean Energy and Security Act*, který řeší problematiku globálního oteplování i způsob, jakým Spojené štáty získávají energii. Jedná se o nejambicióznější americký projekt tohoto druhu v historii. V případě jeho schválení americkým Senátem poslouží jako solidní odrazový můstek pro celosvětovou dohodu, ke které by mohlo dojít již na letošní kodaňské konferenci o klimatu. Jeho základem je celkový limit na produkci skleníkových plynů a systém volně obchodovatelných povolenek.

K zajištění většiny hlasů v Kongresu učinili zákonodárci četné ústupky, které poněkud oslabují výslednou podobu zákona. Na rozdíl od svých předvolebních plánů, kdy Barack Obama zamýšlel povolenky prodat a získat tak významný zdroj prostředků pro federální rozpočet, bude většina povolenek rozdána americkému průmyslu zdarma, přičemž příjemci byli zpravidla vybráni na základě intenzivního lobbingu. Celkové limity na produkci škodlivých látek jsou navíc vyšší než v Evropě a celonárodní mandát na výrobu energie z obnovitelných zdrojů v roce 2020 byl snížen na 20%.

Zákon narážel na větší odpor u republikánů, kteří poukazovali na fakt, že se nově zaváděný systém promítne ve vyšších účtech za energie amerických domácností, což potvrzují i odhady

Congressional Budget Office. Z demokratů se stavěli proti především zástupci Středozápadu, tedy oblasti z velké části používající uhlí a závislé na průmyslové výrobě.

Venezuela

Diplomatické úspěchy Venezuely

Po sérii jednání v uplynulých měsících se zástupci USA a Venezuely dohodli na obnovení vzájemných diplomatických vztahů na úrovni velvyslanců. Na americkou ambasádu v Caracasu by měl začátkem příštího měsíce nastoupit velvyslanec USA Patrick Duddy, jeho protějškem ve Washingtonu bude jmenován Bernardo Alvarez. K opětovnému sblížení země s USA podstatně přispěla setkání prezidentů obou zemí na Summitu Amerik uskutečněného v dubnu 2009.

Dalším diplomatickým úspěchem, který bude završen zřejmě během následujícího měsíce je finální kolo jednání brazilského senátu o přistoupení Venezuely do ekonomického sdružení Mercosur. V prosinci minulého roku se k přístupu souhlasně vyslovila dolní komora parlamentu Brazílie a předala jej Senátu, kde však ve věci venezuelského členství nepanuje absolutní shoda. Je však velmi pravděpodobné, že se Senát nakonec k rozhodnutí poslanců připojí. Přesto zaznívají na venezuelskou adresu z mnoha stran kritické komentáře poukazující na otázku kvality demokracie Chávezova socialistického režimu. Jedním z jejich autorů je také bývalý brazilský prezident Collor de Mello (prezidentem 1990-1992), své místo mají také různé lobbyistické skupiny. Venezuela podepsala smlouvu o přístupu do Mercosur v červnu 2006. Poslední zemí, která musí její přístup schválit v parlamentu je Paraguay. Lze očekávat, že Venezuela se do konce roku stane právoplatným členem uskupení.

Newsletter vyjadřuje názory autorů. Názory vyjádřené v textu nemusí být nutně stanoviskem Asociace pro mezinárodní otázky.

Koordinátor projektu: Naďa Závodníková Zpravodajství: Dalibor Bartoš, Zuzana Dudová, Nina Honigová, Ivan Kováč, Šárka Malá, Simone Radačičová, Jiří Skoupý, Viktor Dulina, Naďa Závodníková Korektury: Marie Petrovická Odborná editace: Jiří Skoupý, Naďa Závodníková Grafický návrh: Side2 Sazba: Petr Netuka Kontakt na redakci: newsletter.ap@amo.cz

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) Žitná 27, 110 00 Praha 1 Tel./Fax: +420 224 813 460 E-mail: info@amo.cz / www.amo.cz

© Asociace pro mezinárodní otázky 2009
